

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको

सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी नियमावली, २०८० (सन् २०२३)

प्रस्तावना

समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यताको माध्यमबाट एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखा (एम्नेस्टी नेपाल)को सदस्यता लिएका सदस्यहरूको निर्णय प्रकृत्यामा प्रभावकारी सहभागिता र अपनत्व अभिवृद्धि गरी संस्थाको आन्तरिक प्रजातन्त्र र नेतृत्व क्षमतालाई सबल बनाउन, एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानबमोजिम गरिने वार्षिक साधारण सभाका लागि क्षेत्रीय प्रतिनिधिहरू चयन गर्न, एम्नेस्टी नेपालका मानवअधिकार अभियान, प्राथमिकता, श्रोत र साधनको व्यवस्थापन र परिचालन लगायतका सवालमा क्षेत्रीय तवरमा पृष्ठपोषणका साथै रणनीति र योजना तर्जुमाका लागि समेत सहयोगी भूमिका प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ एम्नेस्टी नेपालको विधानबमोजिम व्यवस्था गरिएको सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला (Members' Regional Forum)लाई सुव्यवस्थित, मर्यादित, नियमित, प्रभावकारी र चुस्त ढङ्गमा आयोजना गर्नका लागि नेसनल बोर्डले यो नियमावली बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (क) यस नियमावलीको नाम “सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी नियमावली, २०८० (सन् २०२३)” रहनेछ।
(ख) यो नियमावली साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपछि तुरुन्त लागू हुनेछ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा

- (क) “एम्नेस्टी नेपाल” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउनेछ।
(ख) “विधान” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानलाई जनाउनेछ।
(ग) “समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह र निर्माणाधिन युथ नेटवर्क” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानबमोजिम आबद्धता प्राप्त गरेका समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह र निर्माणाधिन युथ नेटवर्कलाई बुझाउनेछ।
(घ) “साधारणसभा” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक साधारणसभालाई जनाउनेछ।
(ङ) “सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला (Members' Regional Forum)” भन्नाले यस विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउने छ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।
(च) “नेसनल बोर्ड” भन्नाले साधारणसभाबाट निर्वाचित एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००९) को आठौँ संशोधन, २०८० (सन् २०२३) को भाग ४ दफा ११ (१) बमोजिमको नेसनल बोर्डलाई जनाउनेछ।
(छ) “नेसनल बोर्ड पदाधिकारी” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्षदेखि सदस्यसम्मलाई जनाउनेछ।
(ज) “अध्यक्ष” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा निजको कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्तिलाई बुझाउनेछ।

- (झ) “क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधि” भन्नाले एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (४) बमोजिम सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई साधारण सभामा सहभागिता जनाएका सदस्यहरूलाई जनाउने छ जसले एमनेस्टी नेपालको साधारण सभामा मताधिकारको प्रयोग गर्नेछन् ।
- (ञ) “कर्मचारी” भन्नाले एमनेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा कार्यरत निर्देशक समेतका कर्मचारीहरूलाई बुझाउनेछ ।
- (ट) “प्रेपरेटोरी कमिटी (Preparatory Committee)” भन्नाले एमनेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १४ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा प्रेपकम (PrepCom) भनेर पनि बुझिनेछ।

परिच्छेद - २ सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला

३. सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला

(१) एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अघि सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला हुनेछ। सामान्यतया क्षेत्रीय भेला भौतिक उपस्थितिमा हुनेछ। विषम परिस्थितिमा प्रेपकमको निर्णयअनुसार क्षेत्रीय भेलालाई अनलाईन माध्यमबाट पनि गर्न सकिनेछ। नेपाललाई देहायका जिल्ला सम्मिलित कूल आठ क्षेत्रमा विभाजन गरी उक्त जिल्लाहरूमा रहेका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूको उपनियम (२) बमोजिमका प्रतिनिधिहरू सम्मिलित क्षेत्रीय भेलाहरू आयोजना गरिनेछ।

- (क) कोशी क्षेत्रीय भेला: ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, झापा, तेहथुम, भोजपुर, मोरङ, सुनसरी, धनकुटा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, सङ्खुवासभा, उदयपुर, ओखलढुङ्गा
- (ख) मधेश क्षेत्रीय भेला: सप्तरी, सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, पर्सा, रौतहट
- (ग) बागमती क्षेत्रीय भेला १: रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, रसुवा, नुवाकोट, धादिङ, मकवानपुर, चितवन
- (घ) बागमती (काठमाडौं उपत्यका) क्षेत्रीय भेला २: काठमाण्डौं, भक्तपुर, ललितपुर
- (ङ) गण्डकी क्षेत्रीय भेला: नवलपरासी पूर्व, गोरखा, लमजुङ, स्याङ्जा, कास्की, तनहुँ, पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी, मनाङ, मुस्ताङ,
- (च) लुम्बिनी क्षेत्रीय भेला: नवलपरासी पश्चिम, रूपन्देही, कपिलवस्तु, पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, दाङ, प्युठान, रूकुम पूर्व, रोल्पा, बाँके, बर्दिया
- (छ) कर्णाली क्षेत्रीय भेला: रूकुम पश्चिम, सल्यान, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला, कालिकोट, मुगु, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट
- (ज) सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय भेला: कैलाली, कञ्चनपुर, डडेलधुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझाङ, दार्चुला।

(२) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ:

१. क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य ठहरिएका सम्बन्धित क्षेत्रका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूबाट देहायबमोजिमका क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधिहरू:

- क) प्रत्येक समूह र युथनेटवर्कबाट उक्त समूह तथा युथनेटवर्कमा रहेका कूल सदस्य सङ्ख्याको आधारमा देहायबमोजिम न्यूनतम ५० प्रतिशत महिलाको सहभागिता हुने

गरी सम्बन्धित समूह तथा युथनेटवर्कको साधारण सभाद्वारा तोकिएका क्षेत्रीय भेला प्रतिनिधिहरू :

- न्यूनतम ३५ सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट २ जना
- न्यूनतम १०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ३ जना
- न्यूनतम २०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ४ जना
- न्यूनतम ३५० वा सो भन्दा बढी सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ५ जना। (स्पष्टीकरण: तीन जना वा पाँच जना क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधि पठाउन मिल्ने अवस्थामा क्रमशः एक वर्ष दुई जना पुरुष र तीन जना महिला र अर्को वर्ष दुई जना महिला र तीन जना पुरुष प्रतिनिधि हुनुपर्नेछ।)

नोट: क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य समूह र युथनेटवर्क भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधान एवं नियमावलीबमोजिम न्यूनतम सदस्यता सङ्ख्या कायम राखी वर्षमा कम्तिमा चारवटा मानवअधिकार अभियानका गतिविधिहरू सम्पन्न गरी क्षेत्रीय भेला हुने मितिभन्दा एक महिना अघि नै आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न गरी सोको लिखित प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा पेश गरेका समूह र युथनेटवर्कलाई बुझाउँछ।

ख) सम्बन्धित क्षेत्रअन्तर्गत रहेका व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला र ४० प्रतिशत युवाको प्रतिनिधित्व हुने गरी कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट तोकिएको प्रकृया पूरा गरी प्रेपकमद्वारा सिफारिस गरिएका देहायको सङ्ख्याका व्यक्तिगत सदस्यहरू :

- १०० वा सोभन्दा कम व्यक्तिगत सदस्यको हकमा २ जना
- न्यूनतम ३५० व्यक्तिगत सदस्यहरूको हकमा ४ जना
- न्यूनतम ४५० र सोभन्दा बढी जतिसुकै सङ्ख्याको व्यक्तिगत सदस्यको हकमा ५ जना। (स्पष्टीकरण: पाँच जना क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधि पठाउन मिल्ने अवस्थामा एक वर्ष तीन जना र अर्को वर्ष दुई जना महिला प्रतिनिधि हुनेगरी प्रतिनिधिको चयन गर्नुपर्नेछ।)

नोट: यस उपनियममा उल्लिखित "युवा" सदस्यले व्यक्तिगत युवा सदस्य भन्ने बुझाउँछ, जो १६ वर्षदेखि २५ वर्ष पूरा नभएको उमेर समूहमा रहेका हुन्छन्।

२. प्रेपकमका संयोजक र/वा निजले तोकेका प्रेपकम सदस्य(हरू)।
३. प्रेपकम संयोजकद्वारा आमन्त्रित अतिथि पर्यवेक्षकहरू।
४. नेसनल बोर्डबाट तोकिएका खटाइएका नेसनल बोर्ड सदस्य(हरू)।
५. निर्देशकद्वारा तोकिएका खटाइएका राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू।

(३) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठक सञ्चालन

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठकको अध्यक्षता प्रेपकमका संयोजक वा निजले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछ। प्रत्येक क्षेत्रीय भेलाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्नुका साथै शाखाले सञ्चालन गरिरहेको मानवअधिकार अभियानका विषयमा छलफल र विमर्शका साथै एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तयारी र तर्जुमाका बारेमा छलफल गर्नेछ। क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षले नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन उपनियम (४) बमोजिम

प्रजातान्त्रिक विधिबाट सम्पन्न गर्नेछन् र यसमा उनको निर्णय अन्तिम हुनेछ। अन्य भेलाको बैठक सञ्चालनसम्बन्धी अन्य नियमहरू एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभा सञ्चालनसम्बन्धी नियमविपरीत नहुने गरी अध्यक्षले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

(४) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्ने विधि

१) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागिताका लागि क्षेत्रीय भेलाबाट उपनियम (२) को १. (क) र (ख) का प्रतिनिधिहरूमध्येबाट प्रतिनिधि चयन गर्नुपर्ने छ। यसरी प्रतिनिधि चयन गर्दा एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध कूल वैध सदस्यहरू (valid members) को सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा नियम नं. २ को उपनियम नं. (१) अनुसार निर्धारण गरिएका क्षेत्रहरूमा रहेका कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा चयन गरिनेछ। उदाहरणका लागि यदि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको कुल वैध सदस्य सङ्ख्या ५,००० रहेछ भने र कोशी प्रदेशमा यदि कूल ७०० वैध सदस्यहरू रहेछन् भने त्यस प्रदेशबाट $(१०० \times ७००) / ५००० = १४$ सदस्यले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभामा सहभागिता जनाउनेछन्।

२) माथि (१) बमोजिम प्रतिनिधिहरू चयन गर्दा कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला, ४० प्रतिशत युवा र कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यको चयन गर्नुपर्नेछ।

नोट: यस उपदफाअन्तर्गत "युवा" भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध युथनेटवर्कका १६ वर्षदिखि २५ वर्ष उमेर समूहका सदस्यहरूलाई बुझनुपर्दछ।

(५) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार

क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहयाएबमोजिम हुनेछ:

- १) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन गर्ने,
- २) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा छलफल गर्नु पर्ने मानवअधिकारका मुद्दा र विषयहरूमा छलफल र बहस गर्ने,
- ३) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको रणनीतिक लक्ष र सो अनुरूपको कार्ययोजना तय गर्ने लगायत विषयमा साधारण सभामा निर्णयका लागि आवश्यक तयारी छलफलहरू गर्ने,
- ४) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको संस्थागत विकास र अभियान सबलीकरणका सामयिक विषय र मुद्दामा छलफल गर्ने।

परिच्छेद-४

छलफलका विषय र निर्णय प्रकृया

४. छलफलका विषयहरू (Agenda) : प्रेपकमले सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला हुने समयमा न्यूनतम एक हप्ता अघि छलफलका विषयहरू सम्बन्धित क्षेत्रका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यका साथै क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधिहरूलाई प्रेशित गर्नुपर्नेछ। एजेण्डा तय गर्ने क्रममा सम्बन्धित क्षेत्रका सदस्यहरूसँग सर्भे वा परामर्श

गरिएको हुनुपर्नेछ। क्षेत्रीय भेलालाई सकेसम्म मानवअधिकारका विषयवस्तुमा केन्द्रित बनाउनुपर्नेछ र गभर्नेन्ससम्बन्धी प्रकृया निर्धारित कूल कार्यक्रम अवधिको आधा समयभित्रै सकिने गरी आयोजना गर्नुपर्नेछ।

५. निर्णय प्रकृया :

- (१) क्षेत्रीय भेलाका प्रतिनिधिहरूले मर्यादित, शिष्ट र अनुशासित तवरमा क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षको अनुमतिमा आफ्ना मतहरू राख्नुपर्नेछ।
- (२) कुनै विषयमा निर्णय गर्नुपर्ने भएमा अध्यक्षले एक प्रतिनिधि एक मतका माध्यमबाट सामान्य बहुमतका आधारमा गर्नेछन्।
- (३) मतको गणना अध्यक्ष स्वयं वा उनले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीको सहयोगमा गर्नेछन्।
- (४) मतदान हुँदा मत बराबर भएमा क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षले निर्णायक मत हाली निर्णय गर्नेछन्।

परिच्छेद -९ नियमावलीको संशोधन

६. यस नियमावलीलाई संशोधन गर्नुपर्ने भएमा नेसनल बोर्डले आवश्यक संशोधन प्रस्ताव पेश गरी साधारणसभा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको सामान्य बहुमतबाट अनुमोदन गराई संशोधन गर्न सकिनेछ।
७. साधारणसभाबाट अनुमोदन भएबमोजिमको संशोधन तुरुन्तै लागू हुनेछ।

♣ समाप्त ♣